

БУРГАСКИ ДЪРЖАВЕН УНИВЕРСИТЕТ
„ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ“
МЕДИЦИНСКИ ФКУЛТЕТ

08.09.2026 г.

Утвърждавам

Ректор.....
/проф. д-р Сотир Сотиров/

УЧЕБНА ПРОГРАМА
ЗА СПЕЦИАЛНОСТ
АКУШЕРСТВО И
ГИНЕКОЛОГИЯ

2026 г.

1. ВЪВЕДЕНИЕ

1.1. Наименование на специалността

Наименованието на специалността е АКУШЕРСТВО И ГИНЕКОЛОГИЯ (по-нататък в текста се използва съкратеното изписване АГ).

1.2. Продължителност на обучението

Продължителността на обучението за придобиване право за явяване на държавен изпит за специалност АГ е 4 (четири) години.

1.3. Изисквано базово образование за допускане на обучение по специалността

До обучение по специалността АГ се допускат лица с образователно-квалификационна степен „магистър” по „медицина” и професионална квалификация „лекар”.

1.4. Общи положения

Чрез специализация по клиничната специалност АГ, лекарят придобива теоретични знания и практически умения. На основата на придобитите знания и умения, специалистът акушер-гинеколог може да работи било самостоятелно, било в екип в различните области на акушерството и гинекологията.

2. ДЕФИНИЦИЯ НА СПЕЦИАЛНОСТТА, КОМПЕТЕНЦИИ И УМЕНИЯ

Специалност АГ представлява съвкупност от компетенции и умения, които се реализират в лечебно-диагностична, профилактична, методична, експертна, научна и преподавателска дейност по отношение на:

- физиологичните процеси
 - оплождане
 - бременност, раждане и следродов период
 - съзряване, циклична функция и стареене на женската репродуктивна система
- патологичните отклонения в тези процеси
- други заболявания, засягащи женската репродуктивна система.

Специалистът по АГ трябва да е усвоил всички базови знания и умения, присъщи на специалността АГ.

Повечето медицински дейности в АГ са хирургични. АГ е хирургична специалност. Специалистът по АГ трябва да е усвоил някои базови знания и умения, присъщи на специалността Обща хирургия.

Женската репродуктивна система е в тясна ембрионална и анатоמו-топографска връзка с пикочоотделителната система. Специалистът по АГ трябва да е усвоил някои базови знания и умения, присъщи на специалността Урология.

Значителна част от медицинските дейности в АГ, включително медицинската помощ при всяко раждане, се практикува в условия на спешност. Специалистът по АГ трябва да е усвоил някои базови знания и умения, присъщи на спешната медицина, както и на специалността Анестезиология и реанимация.

Оказването на родилна помощ предполага медицински дейности, насочени към потомството (зародиш, плод, новородено). Специалистът по АГ трябва да е усвоил базови знания и умения, присъщи на специалността Неонатология.

В ежедневната си медицинска дейност, специалистът по АГ е в тясно взаимодействие със специалисти по обща и клинична патология (вкл.цитопатология), микробиология, клинична имунология, имунология, медицинска онкология, съдебна медицина, социална медицина и здравен мениджмънт. Той трябва да е подготвен да общува на високо професионално ниво с тези специалисти. За целта са му необходими базови познания от областта на съответните медицински специалности.

3. ЦЕЛ НА ОБУЧЕНИЕТО

След завършване на обучението за придобиване на специалност по АГ, лекарят трябва да е в състояние да оказва високкоквалифицирана и специализирана медицинска помощ, включително оперативни намеси на:

- здравото женско население, с оглед опазване и подобряване на сексуалното и репродуктивно здраве в различните периоди от живота на жената
- жени, при които бременността, раждането и послеродовият период (пуерпериум) протичат без усложнения или повишен риск
- жени, при които бременността, раждането или пуерпериумът протичат с отклонения, усложнения или повишен риск за майката и/или плода
- новороденото дете, до поемането му от системата за неонатологична помощ
- жени с гинекологични заболявания
- репродуктивни двойки, във връзка с реализиране на репродуктивната им функция
- жени, страдащи от екстрагенитални заболявания (соматични или психични), съчетани с бременност или акушеро-гинекологична нозология.

4. ОБУЧЕНИЕ

4.1. Учебен план (наименование на модулите и тяхната продължителност)

Модулите на обучението за придобиване на специалност по АГ и тяхната продължителност са представени в Приложение 1.

4.2. Учебна програма

4.2.1. Теоретична част

Теоретичната част на учебната програма за обучение на специализанти по АГ е представена в Приложение 2.

4.2.2. Практическа част

Практическата част на учебната програма за обучение на специализанти по АГ е представена в Приложения 3 и 4.

4.3. Задължителни колоквиуми и график за полагането им

Задължителните за специализанти по АГ колоквиуми и графикът за полагането им са представени в Приложение 5.

5. КОНСПЕКТ ЗА ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА СПЕЦИАЛНОСТ

Конспект за държавен изпит за специалност по АГ е представен в Приложение 6.

УЧЕБЕН ПЛАН
на обучението за придобиване на специалност по АГ – 48 месеца

1. ОБЩА ЧАСТ

МОДУЛ	ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ в месеци
1.1. ЖЕНСКА РЕПРОДУКТИВНА СИСТЕМА (ЖРС)	1
1.2. ОСНОВИ НА ЧОВЕШКАТА РЕПРОДУКЦИЯ	1
1.3. АНАТОМИЯ И ФИЗИОЛОГИЯ НА ПОТОМСТВОТО	1
1.4. БРЕМЕННОСТ, РАЖДАНЕ, ПУЕРПЕРИУМ	3
1.5. РЕПРОДУКТИВНО И СЕКСУАЛНО ЗДРАВЕ (РЗС)	3
1.6. ПРАВНА УРЕДБА НА МЕДИЦИНСКАТА ПОМОЩ В СПЕЦИАЛНОСТТА АГ	0,5
ВСИЧКО ЗА ОБЩАТА ЧАСТ	9,5

2. СПЕЦИАЛНА ЧАСТ

МОДУЛ	ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ в месеци
2.1. РОДИЛНА ПОМОЩ	5
2.2. РИСКОВЕ И УСЛОЖНЕНИЯ НА БРЕМЕННОСТТА, РАЖДАНЕТО И ПУЕРПЕРИУМА	5
2.3. ОПЕРАТИВНО АКУШЕРСТВО	5
2.4. КЛИНИЧНА ГИНЕКОЛОГИЯ	5
2.5. АКУШЕРО-ГИНЕКОЛОГИЧНА СПЕШНОСТ	2
2.6. ОПЕРАТИВНА ГИНЕКОЛОГИЯ	7
2.7. ПАТОЛОГИЯ НА РЕПРОДУКЦИЯТА	2
2.8. ПРОФИЛАКТИЧНИ И СКРИНИНГОВИ ДЕЙНОСТИ (ПРОГРАМИ) В СПЕЦИАЛНОСТТА АГ	4
2.9. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ НА АКУШЕРСТВОТО И ГИНЕКОЛОГИЯТА С ДРУГИ МЕДИЦИНСКИ СПЕЦИАЛНОСТИ	3
2.10. КАЧЕСТВО НА АКУШЕРО-ГИНЕКОЛОГИЧНАТА ПОМОЩ	0,5
ВСИЧКО ЗА СПЕЦИАЛНАТА ЧАСТ	38,5

Отделните модули в учебния план имат свои раздели и тематични единици, разпределени както следва:

1. ОБЩА ЧАСТ

Модул 1.1. ЖЕНСКА РЕПРОДУКТИВНА СИСТЕМА (ЖРС)

Раздел 1.1.1. ЖРС в репродуктивна възраст

- Строеж (анатомия и хистология) на външните полови органи и влагалището
- Строеж (анатомия и хистология) на вътрешните полови органи
- Костен таз при жената – строеж, варианти на нормалната анатомия, размери
- Топографска анатомия на вулво-перинеалната област и малкия таз
- Регулация на репродуктивната функция при жената
- Менструален цикъл
- Сексуална функция

Раздел 1.1.2. Етапи в развитието на ЖРС

- Ембриология на ЖРС
- ЖРС на новородено и в предпубертетна възраст
- Пубертет
- Менопауза
- ЖРС в сениум

Раздел 1.1.3. Вродени аномалии на ЖРС

- Малформации на половите органи
- Интерсексуални състояния

Модул 1.2. ОСНОВИ НА ЧОВЕШКАТА РЕПРОДУКЦИЯ

Човешки полови клетки

- Ендокринология на репродукцията
- Оплождане, преимплантационен зародиш, имплантация
- Предпоставки за износване на бременността
- Фармакология на репродукцията

Модул 1.3. АНАТОМИЯ И ФИЗИОЛОГИЯ НА ПОТОМСТВОТО

Раздел 1.3.1. Онтогенеза на човека от имплантацията до раждането

Раздел 1.3.2. Плодни придатъци

Раздел 1.3.3. Анатомия и физиология на нормално и доносно новородено

Модул 1.4. БРЕМЕННОСТ, РАЖДАНЕ, ПУЕРПЕРИУМ

Раздел 1.4.1. Медицински и демографски понятия, свързани с бременност, раждане и пуерпериум. Демографски статистики. Заболеваемост и смъртност от основни акушерски и гинекологични нозологични единици и групи.

Раздел 1.4.2. Нормална бременност

Хронология на бременността

- Изменения в организма на жената по време на бременност
- Промени в начина на живот на бременната

Раздел 1.4.3. Нормално раждане

- Анатомио-физиологични основи на раждането
- Фармакология на раждането
- Елементи на раждането: родов обект, родови пътища, родови сили
- Биомеханизъм на раждането при различни предлежания на плода
- Периоди на раждането

Раздел 1.4.4. Физиологичен пуерпериум

- Общосоматични и психични процеси
- Процеси, засягащи репродуктивната система и млечните жлези

Модул 1.5. РЕПРОДУКТИВНО И СЕКСУАЛНО ЗДРАВЕ (РСЗ)

- Значение и обхват на понятието "РСЗ"
- Методи за опазване на РСЗ
- Място на акушер-гинеколога в дейностите по опазване на РСЗ на населението
- Социално-значими болести и състояния, нарушаващи РСЗ
- Временна и трайна нетрудоспособност, причинена от бременност и заболявания на ЖРС. Закрила на майчинството

Модул 1.6. ПРАВНА УРЕДБА НА МЕДИЦИНСКАТА ПОМОЩ В СПЕЦИАЛНОСТТА*Раздел 1.6.1. Нормативна база за практикуване на специалността*

- Законова база: Конституция на Република България, Закон за здравето; Закон за лечебните заведения; Закон за здравното осигуряване; други закони, свързани с охрана на майчинството и детството
- Медицински стандарт по акушерство и гинекология
- Други действащи нормативни актове, свързани със специалността: Национален рамков договор, наредби, правилници
- Демографска статистика. Международна класификация на болестите. Заболеваемост и смъртност от основни акушерски и гинекологични нозологични единици и групи.

Раздел 1.6.2. Лечебни заведения (ЛЗ), където се практикува акушерство и гинекология

- Устройство, дейност и управление на ЛЗ за извънболнична помощ. АГ амбулатория
- Устройство, дейност и управление на ЛЗ за болнична помощ. АГ стационар.
- Координация между ЛЗ за извънболнична и болнична помощ

Раздел 1.6.3. Права и задължения на страните в процеса оказване на медицинска помощ

- Права и задължения на акушерката
- Права и задължения на лекаря – акушер-гинеколог
- Права и задължения на пациентката и нейните близки
- Информирано съгласие

2. СПЕЦИАЛНА ЧАСТМодул 2.1. РОДИЛНА ПОМОЩ*Раздел 2.1.1. Методи за изследване в акушерството. Интерпретация на резултатите от тях в динамика на бременността и раждането*

- Клинични методи за изследване
- Непряка образна диагностика
- Диагноза на бременността
- Електрофизиологични методи за изследване. Функционална диагностика
- Прогноза на бременността и раждането
- Инвазивни диагностични методи
- Лабораторни изследвания
- Интрапартална диагностика на плода

Раздел 2.1.2. Водене на нормално раждане

- Организация на работата в сектор „Родилен”

- Приемане на раждаща жена в стационара
- Предродилна подготовка
- Концепции за водене на раждането
- Методи и средства за водене на раждането
- Водене на I период
- Водене на II период
- Водене на III период и на ранния следплацентарен период
- Първи грижи за новороденото
- Водене на документация, свързана с раждането

Раздел 2.1.3. Водене на пуерпериум

- Визитация на родилка
- Изписване на родилка от стационар
- Проследяване на родилка в условията на извънболничната помощ

Модул 2.2. РИСКОВЕ И УСЛОЖНЕНИЯ НА БРЕМЕННОСТТА, РАЖДАНЕТО И ПУЕРПЕРИУМА

Раздел 2.2.1. Бременност с повишен риск

- Поведенчески, социални, професионални и др. фактори, обуславящи риск за бременността
- Медицински фактори, обуславящи риск за бременността
- Многоплодна бременност
- Седалищно предлежание, косо и напречно положение на плода
- Тесни тазове
- Бременност и генитални заболявания
- Бременност и екстрагенитални заболявания
- Преносена бременност
- Висок инфекциозен риск в акушерството
- Диспансерно наблюдение на бременност с повишен риск

Раздел 2.2.2. Отоци, протеинурия и хипертензивни състояния по време на бременността, раждането и пуерпериума

Раздел 2.2.3. Екстрагенитални болестни прояви и проблеми, свързани с бременността

- Повръщания и други гастро-интестинални проблеми на бременните
- Алиментарни проблеми на бременните
- Съдови усложнения по време на бременност
- Опорно-двигателни и неврологични проблеми на бременните
- Психични проблеми на бременните и родилките
- Стоматологични проблеми на бременните

Раздел 2.2.4. Патология на имплантацията

- Ектопична бременност
- Аномалии в прикрепянето на плацентата

Раздел 2.2.5. Заболявания на плода и плодните придатъци

- Трофобластна болест
- Изоимунизационна болест
- Вродени малформации и заболявания
- Заболявания на плодните придатъци и околоплодната течност
- Плацентарна недостатъчност
- Антепартална и интрапартална асфиксия на плода
- Интраутеринна смърт на плода

Раздел 2.2.6. Недоизносване на бременността

- Спонтанен аборт
- Предтерминно раждане
- Хабитуално недоизносване

Раздел 2.2.7. Интраутеринна инфекция в акушерството

- Септичен аборт и постабортен ендометрит
- Преждевременно пукане на околоплодния мехур
- Амниотит
- Пуерперален ендометрит

Раздел 2.2.8. Атипично и патологично раждане

- Динамични дистокии
- Пелви-фетална диспропорция
- Раждане в дефлексионни главични предлежания и в дълбоко право задно-тилно предлежание
- Спиране на раждането
- Седалищно раждане
- Раждане в косо и напречно положение
- Раждане при многоплодна бременност
- Раждане при плод с ниско телесно тегло
- Раждане при едър плод

*Раздел 2.2.9. Патология на плацентарния и ранния следплацентарен период.
Постпартални хеморагии.*

Раздел 2.2.10. Родов травматизъм

- Родов травматизъм на майката
- Родов травматизъм на плода и новороденото

Раздел 2.2.11. Патология на пуерпериума

- Пуерперални инфекции
- Венозни усложнения в пуерпериума
- Постпартална патология на лактацията и млечните жлези

Модул 2.3. ОПЕРАТИВНО АКУШЕРСТВО

Раздел 2.3.1. Операции за задържане на бременността

Раздел 2.3.2. Прекъсване на бременост и евакуиране на маточната кухина

- Менструална регулация
- Дилатация на цервикалния канал – методи
- Кюретаж и вакуум-аспирация
- Локална (екстраовуларна и интраовуларна) апликация на медикаменти
- Sectio parva

Раздел 2.3.3. Предизвикване и подпомагане на родовата дейност

- Индукция на раждането
- Амниотомия
- Стимулиране на раждането
- Експресия на плода

Раздел 2.3.4. Операции за разширяване на родовите пътища

Раздел 2.3.5. Операции за промяна положението на плода

Раздел 2.3.6. Операции за завършване на раждането през естествените родови пътища

- Налагане на форцепс
- Вакуум-екстракция на плода
- Мануална екстракция на плод в седалищно предлежание
- Плодораздробяващи операции

Раздел 2.3.7. Оперативни намеси в III период на раждането и ранния следплацентарен период

Раздел 2.3.8. Цезарово сечение

Модул 2.4. КЛИНИЧНА ГИНЕКОЛОГИЯ

Раздел 2.4.1. Методи за изследване в клиничната гинекология и тяхната интерпретация

- Клинични методи за изследване
- Колпоскопия и спизмоскопия
- Непряка образна диагностика
- Инвазивни диагностични методи
- Лабораторни изследвания

Раздел 2.4.2. Симптоми и синдроми в клиничната гинекология

- Генитален флуор
- Тазова болка
- Генитално кървене

Раздел 2.4.3. Гинекологична ендокринология

- Менструални аномалии
- (Дис)функционални маточни кръвотечения
- Поликистична болест на яйчниците
- Хипооваризъм
- Гонадална дисгенезия
- Патология на пубертета
- Патология на менопаузата. Кастрационен синдром

Раздел 2.4.4. Възпалителни заболявания на женските полови органи

- Полово-предавани инфекции
- Вулвити, колпити, цервицити, бартолинити
- Тазова възпалителна болест
- Специфични възпалителни заболявания – генитална туберкулоза, тазова актиномикоза

Раздел 2.4.5. Ектопичен растеж на епителна тъкан

- Ектопия на маточната шийка и нейната сволуция
- Ендометриоза

Раздел 2.4.6. Статични заболявания на женските полови органи и тазовото дъно

Раздел 2.4.7. Пикочна инконтиненция. Фистули.

Раздел 2.4.8. Лекарствена и физикална терапия в гинекологията

Раздел 2.4.9. Тумори на женските полови органи и техни прекурсори

- Доброкачествени тумори и кисти на вулвата, влагалището и маточните връзки
- Миоми на матката
- Интраепителна неоплазия (VIN, VaIN, CIN)
- Полипи и хиперплазия на ендометриума
- Рак на вулвата и женската уретра
- Рак на маточната шийка
- Рак на ендометриума
- Тумори на яйчниците
- Саркоми и смесени тумори на женските полови органи. Редки генитални тумори

Раздел 2.4.10. Заболявания на женските репродуктивни органи при деца и подрастващи

Раздел 2.4.11. Генитален травматизъм

Раздел 2.4.12. Геронтологична гинекология

Модул 2.5. АКУШЕРО-ГИНЕКОЛОГИЧНА СПЕШНОСТ

Раздел 2.5.1. Действия при спешни ситуации

- Животоспасяващи и животоподдържащи мерки
- Организационни мерки – медицински транспорт, спешен екип, консултативна помощ
- АГ помощ при бедствия, терористични актове и др. подобни

Раздел 2.5.2. Синдроми и болестни единици, причина за АГ спешност

- Септичен и хеморагичен шок
- Нарушения в кръвосъсирването
- HELLP- синдром
- Еклампсия
- Амниотична емболия
- Placenta praevia
- Abruptio placentae
- Остра интраутеринна асфиксия на плода
- Руптура на матката
- Остър хирургичен корем
- Политравма и наранявания при жени с напреднала бременност

Модул 2.6. ОПЕРАТИВНА ГИНЕКОЛОГИЯ

Раздел 2.6.1. Грижа за болните преди и след гинекологична операция

- Хоспитализация и предоперативна подготовка
- Следоперативни грижи
- Изписване на оперирана гинекологично болна
- Диспансерно наблюдение на гинекологично болни

Раздел 2.6.2. Инструментариум и обща оперативна техника

- Операционни набори за гинекологични операции
- Организация на работата и оборудване в операционната зала при операции с горен, долен и лапароскопски достъп
- Гинекологична лапаротомия
- Възстановяване на коремната стена
- Дренажи. Отвеждане на урината

Раздел 2.6.3. Коремни гинекологични операции без отстраняване на матката

- Операции за ектопична бременност
- Кистектомия
- Други операции върху аднексите
- Миомектомия
- Операции при перфорация на матката
- Second look лапаротомия и оперативно стадиране на туморите

Раздел 2.6.4. Отстраняване на матката

- Тотална абдоминална хистеректомия
- Вагинална хистеректомия
- Радикална хистеректомия
- Трахелектомия

Раздел 2.6.5. Малки гинекологични операции с долен достъп

- Операции за Бартолинови абсцеси и кисти
- Колпоцентеза
- Конизация и пластика на маточната шийка
- Пробно абразии

- Други

Раздел 2.6.6. Оперативна корекция на анатомични отношения

- Операции за статични заболявания на женските полови органи и тазовото дъно
- Операции за стрес-инконтиненция на урината
- Възстановяване проходимостта на маточните тръби
- Трайна женска стерилизация
- Денервиращи операции
- Операции при непроходимост, скъсяване или липса на влагалище
- Операции при маточни малформации

Раздел 2.6.7. Лапароскопски, лапароскопски-асистирани и телехирургични операции

Раздел 2.6.8. Тазова хирургия

Модул 2.7. ПАТОЛОГИЯ НА РЕПРОДУКЦИЯТА

Раздел 2.7.1. Безплодие

- Етиологична анкета (изследване на безплодната двойка)
- Анатомични причини за женски стерилитет
- Ендокринологичен стерилитет при жената
- Мъжки стерилитет
- Имунологичен стерилитет
- Други видове стерилитет

Раздел 2.7.2. Асистирана репродукция

- Медикаментозно повлияване на оплодителната способност при мъжа
- Медикаментозно повлияване на оплодителната способност при жената
- Изкуствена инсеминация
- Изкуствена фертилизация
- Ембриотрансфер
- Криопрезервация на човешки зародиши
- Селективен ембрионид (фетална редукция)

Раздел 2.7.3. Наследствени и вродени заболявания на потомството

- Възникване и унаследяване на генни аномалии
- Диагностика на наследствените заболявания
- Основни нозологични единици

Модул 2.8. ПРОФИЛАКТИЧНИ И СКРИНИНГОВИ ДЕЙНОСТИ (ПРОГРАМИ) В СПЕЦИАЛНОСТТА АГ

Раздел 2.8.1. Проследяване на бременност

Раздел 2.8.2. Профилактика на недоизносването

Раздел 2.8.3. Профилактичен гинекологичен преглед

Раздел 2.8.4. Семейно планиране

- Цели, история и съвременно състояние на семейното планиране
- Противозачатъчна ефективност
- Противозачатъчни методи и средства
- Индивидуален избор на противозачатъчен метод
- Прекъсване на бременност по желание и по медицински показания

Раздел 2.8.5. Скрининг за вродени аномалии на потомството

Раздел 2.8.6. Други профилактични дейности

- Профилактика на вътреболничната инфекция
- Профилактика на тромбоемболичните усложнения
- Профилактика на изоимунизационната болест

Модул 2.9. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ НА АКУШЕРСТВОТО И ГИНЕКОЛОГИЯТА С ДРУГИ МЕДИЦИНСКИ СПЕЦИАЛНОСТИ

Забележки:

1. Занятия по разделите, обозначени с * се провеждат от преподаватели, посочени от ръководител на съответната катедра в медицински факултет към висше училище.
2. Занятия по разделите, обозначени с ** се провеждат от преподаватели, посочени от ръководител на съответната клиника (лаборатория) в лечебно заведение, акредитирано за практическо обучение по акушерство и гинекология.

Раздел 2.9.1. Анестезиология и реанимация*

- Анестезиологичен риск
- Преданестезионна консултация
- Обезболяване на раждането
- Интраоперативно и постоперативно обезболяване в АГ
- Полиорганна недостатъчност
- Интензивно лечение и интензивни грижи
- Танатогенеза. Диагноза на смъртта
- Екипен подход

Раздел 2.9.2. Неонатология**

- Диагностика на новороденото
- Грижи за нормалното доносно новородено
- Новородено в депресивно състояние. Реанимация на новороденото.
- Предтерминно новородено и новородено с ниско телесно тегло
- Други заболявания на новороденото
- Интензивни грижи за новороденото
- Изписване на новородено от стационара
- Екипен подход

Раздел 2.9.3. Обща хирургия*

- Увреждане на коремни органи при акушеро-гинекологични операции
- Апендицит и апендектомия
- Остър хирургичен корем
- Дифузен перитонит
- Деривации на чревния пасаж
- Хирургични заболявания по време на бременност
- Директна и индиректна образна диагностика на храносмилателния тракт
- Основи на мамологията

Раздел 2.9.4. Урология*

- Увреждания на пикочноотделителната система при акушеро-гинекологични операции
- Микция и микционни смущения
- Пикочна инконтиненция
- Образна диагностика на пикочноотделителната система. Цистоскопия
- Остра бъбречна недостатъчност
- Деривации на урината

Раздел 2.9.5. Обща и клинична патология* Принципи за взимане и изпращане на материал за морфологично изследване

- Терминология на хисто- и цитопатологичния отговор
- Клинико-анатомично обсъждане
- Екипен подход

Раздел 2.9.6. Клинична лаборатория, вкл. хормонална диагностика**

Раздел 2.9.7. Микробиология**

- Цервико-вагинална микрофлора
- Влагалищни и тазови патогени
- Микробиология на вътреболничните инфекции в акушеро-гинекологичния и неонатологичния стационар
- Принципи за взимане и изпращане на материал за микробиологично изследване
- Терминология на резултата от микробиологичното изследване

Раздел 2.9.8. Онкология*

- Епидемиология, биология и прогноза на злокачествените тумори при жената
- Стадиране на злокачествените генитални тумори при жената
- Лъчево лечение в онкогинекологията
- Химиотерапия и имунотерапия при акушеро-гинекологични заболявания – злокачествени тумори, трофобластна болест, други
- Мултидисциплинарен подход. Консилиум за онкологично болни.

Раздел 2.9.9. Съдебна медицина*

- Криминален аборт
- Сексуално посегателство и насилие
- Диагноза, описание и документиране на смъртта
- Предаутопсионна епикриза

Модул 2.10.: КАЧЕСТВО НА АКУШЕРО-ГИНЕКОЛОГИЧНАТА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ

Раздел 2.10.1.Качество на медицинската помощ

- Изисквания за качество на медицинската помощ
- Показатели (индикатори) за качество на медицинската помощ
- Специални показатели за качество на медицинска помощ, оказвана в специалността АГ
- Диагностична и лекарствена полипрагмазия

Раздел 2.10.2.Риск и управление на риска в специалността

- Рискове при практикуване на специалността АГ. Медицински риск.
- Управление на медицинския риск

Приложение 2

УЧЕБНА ПРОГРАМА – ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТ на обучението за придобиване на специалност по АГ

А. ЛЕКЦИОННИ КУРСОВЕ

1. Лекционен курс “Основен курс по АГ – I част”: 100-120 академични часа

Модул	Раздел	Ак. часа
1.1.	1.1.1. ЖРС в репродуктивна възраст	4-6
	1.1.2. Етапи в развитието на ЖРС	
	1.1.3. Вродени аномалии на ЖРС	
2.9.	2.9.7. Цервико-вагинална микрофлора. Влагалищни и тазови патогени	

1.3.	1.3.1. Онтогенеза на човека от имплантацията до раждането	4-6
	1.3.2. Плодни придатъци	
	1.3.3. Анатомия и физиология на нормално доносно новородено	
1.4.	1.4.1. Медицински и демографски понятия, свързани с бременност, раждане и пуерпериум. Демографски статистики. Заболеваемост и смъртност от основни акушерски и гинекологични нозологични единици и групи	14-16
	1.4.2. Нормална бременност	
	1.4.3. Нормално раждане <i>Забележка:</i> Включва и тематичната единица "Обезболяване на раждането" от раздел 2.9.1.	
	1.4.4. Физиологичен пуерпериум	
2.1.	2.1.1. Методи за изследване в акушерството. Интерпретация.	10-12
	2.1.2. Водене на нормално раждане	
	2.1.3. Водене на пуерпериум	
2.2.	2.2.1. Бременност с повишен риск	46-50
	2.2.2. Отоци, протеинурия и хипертензивни състояния по време на бременността, раждането и пуерпериума	
	2.2.3. Екстрагенитални болестни прояви и проблеми, свързани с бременността	
	2.2.4. Патология на имплантацията	
	2.2.5. Заболявания на плода и плодните придатъци	
	2.2.6. Недоизносване на бременността	
	2.2.7. Интраутеринна инфекция в акушерството	
	2.2.8. Атипично и патологично раждане	
	2.2.9. Патология на плацентарния и ранния следплацентарен период. Постпартални хеморагии.	
	2.2.10. Родов травматизъм	
	2.2.11. Патология на пуерпериума	
2.3.	2.3.1. Операции за задържане на бременността	2
	2.3.2. Прекъсване на бременност и евакуиране на маточната кухина	
	2.3.3. Предизвикване и подпомагане на родовата дейност	2
	2.3.4. Операции за разширяване на родовите пътища	6-8
	2.3.5. Операции за промяна положението на плода	
	2.3.6. Операции за завършване на раждането през естествените родови пътища	
	2.3.7. Оперативни намеси в III период на раждането и ранния следплацентарен период	
	2.3.8. Цезарово сечение	4-6
2.8.	2.8.1. Проследяване на бременност в извънболничната помощ	4-6
2.9.	2.9.2. Неонатология	4-6

2. Лекционен курс “Основен курс по АГ – II част”: 80-100 академични часа

Модул	Раздел	Акад. часове
2.4.	2.4.1. Методи за изследване в клиничната гинекология и тяхната интерпретация	10-12
2.9.	2.9.5. Клинична патология	
	2.9.6. Клинична лаборатория, вкл. хормонална диагностика	
	2.9.7. Микробиология	
2.4.	2.4.2. Симптоми и синдроми в клиничната гинекология	22-28
	2.4.3. Гинекологична ендокринология	
	2.4.4. Възпалителни заболявания на женските полови органи	
	2.4.5. Ектопичен растеж на епителна тъкан	
	2.4.6. Статични заболявания на женските полови органи и тазовото дъно	
	2.4.7. Пикочна инконтиненция. Фистули.	
	2.4.8. Лекарствена и физикална терапия в гинекологията	2-4
	2.4.9. Тумори на женските полови органи и техни прекурсори	16-20
	2.4.10. Генитални заболявания при деца и подрастващи	2
	2.4.11. Генитален травматизъм	2
	2.4.12. Геронтологична гинекология	2
2.5.	2.5.1. Действия при спешни ситуации	4-6
	2.5.2. Синдроми и болестни единици, причина за АГ спешност	
2.6.	2.6.1. Грижи за болните преди и след гинекологични операции	4
	2.6.2. Инструментариум и обща оперативна техника	
	2.6.3. Коремни гинекологични операции без отстраняване на матката	4-6
	2.6.4. Отстраняване на матката	4-6
	2.6.5. Малки гинекологични операции с долен достъп	2
	2.6.6. Оперативна корекция на анатомични отношения	2
	2.6.7. Лапароскопски, лапароскопски-асистирани и телехирургични операции	2
	2.6.8. Тазова хирургия	2

3. Лекционен курс “Основен курс по АГ – III част”: 50-60 академични часа

Модул	Раздел	Акад. часове
2.9.	2.9.1. Анестезиология и реанимация	4
	2.9.8. Онкология	6
	2.9.9. Съдебна медицина	2
1.5.	Репродуктивно и сексуално здраве	6-8
1.2.	Основи на човешката репродукция	4
2.7.	2.7.1. Безплодие	6-8
	2.7.2. Асистирана репродукция	
	2.7.3. Наследствени заболявания на потомството	2-4
2.8.	2.8.2. Профилактика на недоизносването	2
	2.8.3. Профилактичен гинекологичен преглед	2
	2.8.4. Семейно планиране. Контрацепция. Прекъсване на бременност по желание и по медицински показания.	4-6
	2.8.5. Скрининг за вродени аномалии на потомството	2
	2.8.6. Други профилактични дейности	2
2.10.	2.10.1. Качество на медицинската помощ	2
	2.10.2. Риск и управление на риска в специалността	2
1.6.	1.6.1. Нормативна база за практикуване на специалността	4-6
	1.6.2. ЛЗ, където се практикува АГ	
	1.6.3. Права и задължения на страните в процеса оказване на медицинска помощ	

4. Лекционен курс “Обща хирургия за специализанти по АГ”: 8-12 академични часа

Раздел	Тематични единици
2.9.3	Увреждане на коремни органи при АГ операции
	Апендицит и апендектомия
	Остър хирургичен корем
	Дифузен перитонит
	Деривации на чревния пасаж
	Хирургични заболявания по време на бременност
	Директна и индиректна образна диагностика на храносмилателния тракт
	Основи на мамологията

Забележка: Тези тематични единици могат да се включат в “Основен курс по АГ – III част”.

5. Лекционен курс “Урология за специализанти по АГ”: 6-10 академични часа

Раздел	Тематични единици
2.9.4	Увреждания на пикочоотделителната система при АГ операции
	Микция и микционни смущения
	Пикочна инконтиненция
	Директна и индиректна образна диагностика на пикочоотделителната система
	Остра бъбречна недостатъчност
	Деривация на урината

Забележка: Тези тематични единици могат да се включат в “Основен курс по АГ – III част”.

Б. СЕМИНАРИ

Семинарите, провеждани в рамките на специализацията по АГ, представляват форма на теоретично обучение. Те не дублират, а допълват обучението, получавано чрез лекционни курсове. Тематичният обхват на семинарите е ограничен в специалната част на тематичната програма за специализация по АГ. Участието в семинари позволява добиването на теоретични знания да се съчетае с добиване на някои практически умения.

В хода на специализацията е препоръчително да бъдат проведени следните семинари:

МОДУЛ	РАЗДЕЛ	ТЕМА
2.1.	2.1.1.	Специални методи за ехографско изследване в акушерството
		Диагностика на вродените аномалии на плода
		Интрапартална диагностика на плода
	2.1.2.	Приемане на раждащата и предродилна подготовка
		Водене на раждането
	2.1.3.	Грижи за родилката – долекарски и лекарски
2.2.	2.2.2.	Прекъсване на бременност по медицински показания
	2.2.3.	Индукция на раждането
	2.2.7.	Кръвотечения през III период на раждането и ранния следплацентарен период (постпартални хеморагии)
	2.2.8.	Цезарово сечение: ползи и рискове за майката и плода
		Индикации за планово цезарово сечение
		Спешно цезарово сечение
		Оперативни техники за цезарово сечение
2.3.	2.3.1.	Диагноза, прогноза и диспансерно наблюдение на бременност с повишен риск
		Бременност и ... (едно или повече заболявания)
		Висок инфекциозен риск в акушерството
		Лекарства (вариант – определена група лекарства) и

		бременност
		Трудова медицина и бременност
	2.3.2.	Отражение на хипертензивните състояния по време на бременност върху плода и новороденото
	2.3.5.	Анте- и интрапартална асфиксия на плода
	2.3.6.	Преждевременно пукане на околоплодния мехур
	2.3.7.	Диагностика на хабитуалното недоизносване
2.4.	2.4.1.	От гинекологичния симптом към диагнозата
		Специални методи за ехографско изследване в гинекологията и репродуктивната медицина
		Хистероскопски техники
		Диагностична полипрагмазия в гинекологията
	2.4.2.	Етиологична диагноза на гениталния флуор
		Диагноза, диференциална диагноза и лечение на тазовата болка
	2.4.3.	(Дис)функционални маточни кръвотечения
		Хормонозаместваща терапия
	2.4.4.	Полово-предавани инфекции при подрастващите
		Полово-предавани инфекции и рак
		Синдром на придобита имунна недостатъчност
		Диагностично-лечебни алгоритми при тазова възпалителна болест
	2.4.5.	Диагностично-лечебни алгоритми при ендометриоза
	2.4.6.	Интраепителна неоплазия
		Лечебно-диагностични алгоритми при миома на матката
		Противотуморно лечение в гинекологията
	2.4.8.	Функционално изследване на микцията
		Фистули, засягащи половите органи
	2.4.10.	Гинекологично изследване при деца и подрастващи
		Нарушения в половото съзряване при момчето и девойката
		Вродени нарушения във фенотипа
		Детска онкогинекология
	2.4.11.	Гинекологична пациентка в сениум
	2.4.12.	Антиинфекциозно лечение в АГ
		Хормонално лечение в гинекологията
		Физикално лечение в АГ
2.5.	2.5.1.	Предоперативни грижи и следоперативно наблюдение в гинекологията
		Диспансерно наблюдение на гинекологично болни
	2.5.2.	Организация и оборудване на гинекологичната операционна зала
	2.5.3.	Лечебни алгоритми при доброкачествени заболявания на

		аднексите
		Органосъхраняващи операции в гинекологията
		Стадиране на гениталните тумори
	2.5.6.	Етиологична диагноза и лечение на пикочна стрес-инконтиненция при жената
		Оперативно лечение на тубарния стерилитет
		Оперативно лечение на вродените аномалии на женските полови органи
	2.5.7.	Лапароскопски техники. Телехирургия.
	2.5.8.	Лимфни дисекции в гинекологията
		Тазови екзентерации и реконструктивна тазова хирургия
2.6.	2.6.1.	Организация на спешната помощ в АГ
		Коагулопатии в акушерството и гинекологията
2.7.	2.7.1.	Етиологична анкета при безплодната двойка
	2.7.2.	Асистирана репродукция
2.8.	2.8.1.	Консултиране на бременни
		Нормативно утвърдени права на бременната и майката
	2.8.2.	Профилактика на недоизносването
	2.8.3.	Профилактичен гинекологичен преглед
	2.8.4.	Консултиране с оглед антиконцепция
		Консултиране с оглед прекъсване на бременността
2.9.	2.9.1.	Интензивни грижи и лечение в АГ
		Обезболяване на раждането
		Следоперативно обезболяване в акушерството и гинекологията
	2.9.2.	Грижи за нормалното доносно новородено
		Новородено в депресивно състояние
		Организация и оборудване на звена за реанимация и интензивно лечение на новороденото
	2.9.5.	Клинично обсъждане на онкоболни
	2.9.9.	Съдебно-медицински проблеми в АГ практиката

УЧЕБНА ПРОГРАМА – ПРАКТИЧЕСКА ЧАСТ
на обучението за придобиване на специалност по АГ

1. ПРАКТИЧЕСКИ УМЕНИЯ И МЯСТО ЗА УСВОЯВАНЕТО ИМ

СПЕЦИАЛНИ ДИАГНОСТИЧНО-ЛЕЧЕБНИ УМЕНИЯ, ПОДЛЕЖАЩИ НА УСВОЯВАНЕ В ЛЕЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ ЗА ИЗВЪНБОЛНИЧНА ПОМОЩ

Подразделения (структурни единици) на лечебните заведения • Специални практически умения, подлежащи на усвояване	Стаж
<u>Акушерска амбулатория ± специализирани кабинети</u> • диагноза на бременността • проследяване на нормална бременност • диспансерно наблюдение на бременни • прогноза на бременността и раждането • диагностика и лечение при соматични и психични проблеми на бременната • консултиране на бременната • антенатален скрининг на вродените заболявания • профилактика на недоизносването • амбулаторно проследяване на родилки	3 мес.
<u>Гинекологична амбулатория ± специализирани кабинети</u> • диагностика и лечение на основните гинекологични симптоми (генитален флуор, тазова болка, генитално кървене) • провеждане на профилактични гинекологични прегледи • диспансерно наблюдение на гинекологично болни • етиологична анкета и основни лечебни методи при безплодие • участие в методи за асистирана репродукция • диагностика и лечение при проблеми на преходните възрасти (пубертет, менопауза) • практически опит в геронтологичната гинекология	2 мес.
<u>Кабинет по семейно планиране</u> • консултиране с оглед контрацепция • приложение на контрацептивни методи и средства • консултиране с оглед прекъсване на нежелана бременност • диагностика, лечение и профилактика на полово-предаваните инфекции • консултиране при нарушения на сексуалната функция • консултиране при сексуално посегателство и насилие	1 мес.

**СПЕЦИАЛНИ ДИАГНОСТИЧНО-ЛЕЧЕБНИ УМЕНИЯ, ПОДЛЕЖАЩИ НА
УСВОЯВАНЕ В ЛЕЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ ЗА БОЛНИЧНА ПОМОЩ**

Подразделения (структурни единици) на лечебните заведения. • Специални практически умения, подлежащи на усвояване	Стаж
<u>Акушерски дородов стационар</u> • прогноза на бременността • прогноза на раждането • избор на метод за родоразрешение; индикации за планово цезарово сечение • диагностика, лечение и определяне на акушерското поведение при нозологични единици, обуславящи бременност и раждане с повишен риск • етиологична анкета, диференциална диагноза и поведение при недоизносване в ранна фаза • поведение при недоизносване в напреднала фаза • диагностика и лечение на хипертензивните състояния по време на бременност • определяне на акушерското поведение при бременност, съчетана с екстрагестационни заболявания (генитални и екстрагенитални) • диагностика и определяне на акушерското поведение при преждевременно пукнат околоплоден мехур и амниотит • диагностика и акушерско поведение при хронична плацентарна инсуфициенция • стационарни грижи при усложнена бременност • интензивно лечение в акушерството • вътреутробна реанимация на плода • работа в комисия за прекъсване на бременност по медицински показания • избор на метод за прекъсване на бременност	6 мес.
<u>Стационарна структура “Родилна”</u> • приемане на раждаща жена в стационара • подготовка за раждане • диагноза на раждането • прогноза на раждането; индикации за спешно цезарово сечение • водене на раждането по периоди • акуширане • първи грижи за новороденото • водене на ранния следплацентарен период • диагностика и акушерско поведение при усложнения на раждането във всички негови периоди • обезболяване в акушерството • интензивно лечение в акушерството • вътреутробна реанимация на плода	12 мес.
<u>Стационарна структура “Послеродова”</u> (при липса на обособена такава в базата за обучение, съотв. знания и умения се придобиват в стационарна структура “Родилна”) • стационарно проследяване на физиологичен и патологичен пуерпериум • диагностика и лечение на нарушенията в лактацията	2 мес.

• отложено лечение при родов травматизъм и др. усложнения на раждането • профилактика на изоимунизационната болест	
Стационарна структура “Неонатология” (при липса на обособена такава в базата за обучение, съотв. знания и умения се придобиват в стационарна структура “Родилна”) • диагностика на новороденото • грижи за новороденото • хранене на новороденото • заболявания на новороденото и тяхното лечение • интензивни грижи за новороденото	1 мес.
Гинекологичен стационар • стационарни грижи, диагностика и лечение при основните групи гинекологични заболявания и отделни нозологични единици • подготовка за гинекологични операции • водене на следоперативен период • диагностика и поведение при интраоперативни и следоперативни усложнения • интензивно лечение в гинекологията • обезболяване в гинекологията • гинекологични заболявания във възрастта до 18 год. • определяне на допълнително лечение и следлечебен режим, вкл. мултидисциплинарен консилиум за онкоболни • профилактика на тромбоемболичните усложнения	18 мес.
Хирургичен стационар	2 мес.
Урологичен стационар	1 мес.

УЧЕБНА ПРОГРАМА – ПРАКТИЧЕСКА ЧАСТ
на обучението за придобиване на специалност по АГ

**2. УЧАСТИЕ НА СПЕЦИАЛИЗАНТА В АКУШЕРО-
ГИНЕКОЛОГИЧНИ ОПЕРАЦИИ**

ОПЕРАЦИЯ	Изискване за min брой като асистент	Изискване за min брой като оператор
----------	--	--

<u>Малка и едnodневна акушерo-гинекологична хирургия в ЛЗ за едnodневна хирургия</u>		
<i>Забележка:</i> Операции № 1, 2 и 5 могат да бъдат осъществяват и в ЛЗ за болнична помощ.		
1. Прекъсване на бременност по желание		6
2. Евакуация на маточно съдържимо		6
3. Прицелна биопсия от маточната шийка		3
4. Тъканна деструкция на маточна шийка		2
5. Сепарирано диагностично абразио		3
6. Поставяне или сваляне на вътрематочно противозачатъчно средство		3

<u>Оперативно акушерство в ЛЗ за болнична помощ</u>		
<i>Забележка:</i> Операции № 7 и 22 могат да бъдат усвояване и в ЛЗ за извънболнична помощ.		
7. Серклагж	3	2
8. Прекъсване на бременност във II тримесечие		1
9. Водене на нормално раждане		12
10. Успешна индукция на раждането		3
11. Епизиотомия и епизиорафия		6
12. Колпо-перинеорафия след раждане		6
13. Трахелорафия след раждане		3
14. Инструментална ревизия на маточната кухина		2
15. Мануална ревизия на маточната кухина		3
16. Мануална екстракция на плацента		2
17. Маточно-влажалищна тампонада		1
18. Налагане на изходящи щипци		2
19. Вакуум-екстракция на плода		4
20. Мануална помощ при седалищно раждане		3
21. Абдоминално цезарово сечение	7	2
22. Рерафия на рана от епизиотомия, или от абдоминална АГ операция, или инцизия на гноен мастит	1	1

Оперативна гинекология

Забележка: Операции № 32 и 33 могат да бъдат усвоявани и в ЛЗ за извънболнична помощ.

23. Операция за ектопична бременност	3	2
24. Овариална кистектомия	3	2
25. Абдоминална миомектомия	2	1
26. Тотална абдоминална хистеректомия	5	2
27. Радикална хистеректомия	1	–
28. Вагинална хистеректомия	1	–
29. Предна и/или задна влагалищна пластика	4	1
30. Конизация на маточната шийка	3	1
31. Лапароскопия (диагностична или оперативна)	4	2
32. Хистероскопия (диагностична или оперативна)	2	1
33. Хистеросалпингография (рентгенова или ехографска)		1

От изброените акушерски и гинекологични операции:

С използване на електронож (ултразвуков нож, плазмен нож)	10
С използване на лазер	2

ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ КОЛОКВИУМИ **по време на обучението за придобиване на специалност по АГ**

По време на специализацията по АГ, специалистът се явява на задължителни колоквиуми по следните теми:

1. Женска репродуктивна система. Бременност, раждане и пуерпериум в норма. Родилна помощ.
2. Рискове и усложнения на бременността, раждането и пуерпериума
3. Оперативно акушерство
4. Анатомия и физиология на потомството. Неонатология.
5. Клинична гинекология. Акушеро-гинекологична спешност.
6. Оперативна гинекология
7. Основи на човешката репродукция. Патология на репродукцията. Асистирана репродукция.
8. Репродуктивно и сексуално здраве. Полово-предавани инфекции. Контрацепция. Профилактични и скринингови дейности в специалността АГ. Правна уредба на медицинската помощ в специалността АГ. Качество на акушеро-гинекологичната помощ.

Явяването на колоквиуми става приблизително на всеки 6 месеца от стажа по специализацията, като се взима предвид реалното посещение на теоретични и практически занятия от страна на специализацията.

Колоквиумът се провежда от комисия, съставена от 2 члена: ръководител на специализанта и представител на структурното звено в състава на акредитираното по АГ лечебно заведение, където специалистът е провел обучение по темата на колоквиума. Колоквиумът се провежда под формата на събеседване ± тест. Знанията на специализанта, показани на колоквиум, се оценяват по шестобалната система. За колоквиума се съставя протокол, който съдържа:

- дата на явяване;
- състав на комисията;
- тема на колоквиума;
- зададени въпроси, изписани в пълен текст;
- получена оценка;
- подпис на членовете на комисията;
- печат на ЛЗ.

Същите данни се нанасят и в книжката на специализацията.

Желателно е явяването на колоквиуми да става равномерно в хода на специализацията – по 2 колоквиума годишно.

КОНСПЕКТ ЗА ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ **за придобиване на специалност по АГ**

Конспектът се състои от три раздела. Всеки от тях съдържа по 35 въпроса или общо конспектът съдържа 105 въпроса.

Всеки изпитен билет съдържа по един въпрос от всеки раздел.

В цялостния комплект от изпитни билети всеки от сто и петте въпроса се среща поне по един път.

РАЗДЕЛ 1.

- 1.1. Анатомия, хистология и ембриология на женската репродуктивна система
- 1.2. Костен таз при жената – строеж, варианти на нормалната анатомия, размери
- 1.3. Топографска анатомия на вулво-перинеалната област и малкия таз
- 1.4. Регулация на репродуктивната функция при жената. Менструален цикъл. Сексуална функция.
- 1.5. Етапи в развитието на женската репродуктивна система – новородено, предпубертетна възраст, пубертет, менопауза, сениум
- 1.6. Вродени аномалии на женската репродуктивна система – малформации, интерсексуални състояния
- 1.7. Човешки полови клетки, оплождане, преимплантационен зародиш, имплантация
- 1.8. Ендокринология и фармакология на репродукцията
- 1.9. Онтогенеза на човека от имплантацията до раждането. Плодни придатъци. Анатомия и физиология на нормално и доносно новородено.
- 1.10. Възникване и унаследяване на генни аномалии. Диагностика и скрининг на вродените заболявания. Основни нозологични единици.
- 1.11. Медицински и демографски понятия, свързани с бременност, раждане и пуерпериум. Демографска статистика. Заболеваемост и смъртност от основни акушерски и гинекологични нозологични единици и групи.
- 1.12. Хронология на бременността. Изменения в организма на жената по време на бременност. Промени в начина на живот на бременната.
- 1.13. Анатомо-физиологични основи на раждането. Елементи на раждането: родов обект, родови пътища, родови сили. Фармакология на раждането.
- 1.14. Периоди на раждането. Биомеханизъм на раждането при различни предлежания на плода.
- 1.15. Физиологичен пуерпериум: общосоматични и психични процеси; процеси, засягащи репродуктивната система и млечните жлези
- 1.16. Значение и обхват на понятието "репродуктивно и сексуално здраве". Дейности по опазване на репродуктивното и сексуално здраве на населението и място на акушер-гинеколога в тези дейности.
- 1.17. Социално-значими болести и състояния, нарушаващи репродуктивното и сексуално здраве. Временна и трайна нетрудоспособност, причинена от бременност и заболявания на женската репродуктивна система. Закрила на майчинството.
- 1.18. Полово-предавани инфекции – епидемиология, диагноза, лечение, профилактика
- 1.19. Профилактичен гинекологичен преглед. Профилактика на рака на маточната шийка.
- 1.20. Безплодие

- 1.21. Асистирана репродукция
- 1.22. Семейно планиране. Антиконтцепция. Прекъсване на бременността по желание и по медицински показания – нормативна уредба.
- 1.23. Профилактика в акушерството – профилактика на недоизносването, профилактика на изоимунизационната болест, профилактика на вродените заболявания.
- 1.24. Профилактика на тромбоемболичните усложнения в акушерството и гинекологията. Профилактика на вътреболничните (нозокомиалните) инфекции.
- 1.25. Основи на мамологията
- 1.26. Принципи на взаимодействието между клиницисти и патоморфолози в акушерството и гинекологията
- 1.27. Цервико-вагинална микрофлора. Микробиология на вътреболничните инфекции в акушеро-гинекологичния и неонатологичния стационар. Принципи на взаимодействието между клиницисти и микробиолози в акушерството и гинекологията.
- 1.28. Лабораторна диагностика на хормоналния статус на жената.
- 1.29. Нормативна база за практикуване на специалността „Акушерство и гинекология”. Действащи нормативни актове. Международна класификация на болестите.
- 1.30. Устройство, дейност и управление на лечебни заведения за извънболнична помощ. Акушерска и гинекологична амбулатория
- 1.31. Устройство, дейност и управление на лечебни заведения за болнична помощ. Акушерски и гинекологичен стационар.
- 1.32. Действия при спешни ситуации. Животоспасяващи и животоподдържащи мерки. Организационни мерки – медицински транспорт, спешен екип, консултативна помощ. АГ помощ в условия на бедствия, терористични актове и др. подобни.
- 1.33. Права и задължения на акушерката. Права и задължения на лекаря – акушер-гинеколог. Права и задължения на пациентката и нейните близки. Информирано съгласие.
- 1.34. Съдебномедицински казуси в акушерството и гинекологията. Криминален аборт. Сексуално посегателство и насилие. Професионална небрежност. Танатогенеза. Диагноза и документиране на смъртта. Предаутопсионна епикриза.
- 1.35. Качество на акушеро-гинекологичната медицинска помощ. Рискове при практикуване на специалността „Акушерство и гинекология”. Медицински риск. Управление на медицинския риск.

РАЗДЕЛ 2.

- 2.1. Методи за изследване в акушерството. Интерпретация на резултатите от тях в динамика на бременността и раждането.
- 2.2. Проследяване на нормална бременност.
- 2.3. Приемане на раждаща жена в стационара. Предродилна подготовка. Организация на работата в родилната зала.
- 2.4. Концепции за водене на раждането. Методи и средства за водене на раждането.
- 2.5. Водене на раждането по периоди. Интрапартална диагностика на плода. Първи грижи за новороденото. Водене на документация, свързана с раждането.
- 2.6. Диагностика на новороденото. Новородено в депресивно състояние. Предтерминно новородено и новородено с ниско телесно тегло. Реанимация на новороденото.

- 2.7. Визитация на родилка. Изписване на родилка от стационара. Проследяване на родилка в условията на извънболничната помощ.
- 2.8. Поведенчески, социални, професионални и др. фактори, обуславящи риск за бременността. Общомедицински и акушерски фактори, обуславящи риск за бременността. Диспансерно наблюдение на бременност с повишен риск.
- 2.9. Многоплодна бременност – от зачатие до пуерпериума
- 2.10. Седалищно предлежание, косо и напречно положение на плода – протичане на бременността и раждането
- 2.11. Бременност и генитални заболявания
- 2.12. Екстрагенитални болестни прояви и проблеми, свързани с бременността
- 2.13. Бременност и екстрагенитални заболявания
- 2.14. Интраутеринна инфекция и висок инфекциозен риск в акушерството
- 2.15. Отоци, протеинурия и хипертензивни състояния по време на бременността, раждането и пуерпериума
- 2.16. Ектопична бременност
- 2.17. Аномалии в прикрепянето на плацентата
- 2.18. Трофобластна болест. Други заболявания на плодните придатъци и околоплодната течност.
- 2.19. Изоимунизационна болест на плода и новороденото
- 2.20. Антепартална и интрапартална асфиксия на плода. Плацентарна недостатъчност.
- 2.21. Интраутеринна смърт на плода
- 2.22. Родов травматизъм на майката и новороденото
- 2.23. Недоизносване на бременността. Преносена бременност.
- 2.24. Динамични дистокии. Тесни тазове, пелви-фетална диспропорция, други механични дистокии. Спиране на раждането.
- 2.25. Раждане в дефлексионни главични предлежания и в дълбоко право задното предлежание.
- 2.26. Раждане при плод с ниско телесно тегло и при едър плод
- 2.27. Патология на плацентарния и ранния следплацентарен период
- 2.28. Патология на пуерпериума
- 2.29. Операции за задържане на бременността
- 2.30. Прекъсване на бременност в различни срокове на бременността.
Поведение при спонтанен аборт.
- 2.31. Предизвикване и подпомагане на родовата дейност
- 2.32. Акушерски операции за разширяване на родовите пътища и за промяна в положението на плода
- 2.33. Акушерски операции за завършване на раждането през естествените родови пътища
- 2.34. Акушерски оперативни намеси в III период на раждането и ранния следплацентарен период. Постпартални хеморагии.
- 2.35. Цезарово сечение

РАЗДЕЛ 3.

- 3.1. Методи за изследване в клиничната гинекология и тяхната интерпретация
- 3.2. Симптоми и синдроми в клиничната гинекология.
- 3.3. Синдроми и болестни единици, причина за акушерска и гинекологична спешност
- 3.4. Менструални аномалии. Неправилни маточни кръвотечения.
- 3.5. Поликистична болест на яйчниците. Хипооваризъм. Гонадална дисгенезия.
- 3.6. Патология на пубертета

- 3.7. Придобити заболявания на женските гениталии при деца и подрастващи
- 3.8. Патология на менопаузата и кастрационния синдром
- 3.9. Възпалителни заболявания на женската репродуктивна система. Влагалищни и тазови патогени.
- 3.10. Доброкачествени тумори и кисти на вулвата, влагалището и маточните връзки.
- 3.11. Ектопичен растеж на епителна тъкан – ектопия на маточната шийка и нейната еволюция; ендометриоза
- 3.12. Интраепителна неоплазия (VIN, VaIN, CIN)
- 3.13. Рак на вулвата и женската уретра
- 3.14. Рак на маточната шийка
- 3.15. Полипи и хиперплазия на ендометриума
- 3.16. Рак на ендометриума
- 3.17. Тумори на яйчниците
- 3.18. Миоми на матката
- 3.19. Саркоми и смесени тумори на женските полови органи. Редки генитални тумори.
- 3.20. Статични заболявания на женските полови органи и тазовото дъно. Пикочна инконтиненция. Фистули
- 3.21. Шок в акушерството и гинекологията. Полиорганна недостатъчност. Принципи на интензивното лечение и грижи за болната.
- 3.22. Грижи за болните преди и след гинекологична операция. Изписване на гинекологично болни.
- 3.23. Гинекология в извънболничната помощ
- 3.24. Генитален травматизъм
- 3.25. Лекарствена и физикална терапия в гинекологията
- 3.26. Инструментариум и обща оперативна техника при гинекологичните операции. Организация на работата в гинекологичната операционна зала.
- 3.27. Коремни гинекологични операции без отстраняване на матката
- 3.28. Оперативно отстраняване на матката
- 3.29. Малки гинекологични операции с долен достъп
- 3.30. Гинекологични операции за корекция на анатомични отношения
- 3.31. Лапароскопски, лапароскопски-асистирани и телехирургични операции в гинекологията
- 3.32. Увреждане на екстрагенитални органи при гинекологични операции
- 3.33. Обезболяване в акушерството и гинекологията. Анестезиологичен риск. Преданестезионна консултация.
- 3.34. Епидемиология, биология и прогноза на злокачествените генитални тумори при жената
- 3.35. Стадиране на злокачествените генитални тумори при жената. Комплексно противотуморно лечение в онкогинекологията.